

Sygn. akt III KRS 44/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania A. K.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 10 marca 2015 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2014 r., poz. 210, z udziałem J. A. i J. S.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 sierpnia 2015 r.,

- 1) oddała odwołanie w zakresie dotyczącym J. S., J. A. i A. K.,**
- 2) odrzuca odwołanie w pozostałej części.**

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą Nr [...] z dnia 10 marca 2015 r., podjętą w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie,

ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2014 r., poz. 210, na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 i art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.), postanowiła przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie kandydatury J. S. i J. A. (punkt I podpunkt 1) oraz nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie pozostałych zgłoszonych kandydatur, w tym odwołującej się M. M. (punkt I podpunkt 2).

W uzasadnieniu tej uchwały Rada wyjaśniła, że na dwa wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w Warszawie, obwieszczone w Monitorze Polskim z 2014 r., poz. 210 zostały zgłoszone dziewięćdziesiąt cztery kandydatury.

Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 3 marca 2015 r. w jawnym głosowaniu jednomyślnie przyjął stanowisko w przedmiocie zarekomendowania Krajowej Radzie Sądownictwa kandydatur J. A. i J. S..

Zespół stwierdził, że kandydatka J. S. urodziła się w 1978 r. w O. W 2002 r. ukończyła studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu W. z wynikiem dobrym. W 2008 r. zdała zaś egzamin sędziowski na ocenę dostateczną. W okresie od dnia 16 czerwca 2008 r. do dnia 29 sierpnia 2009 r. pracowała jako referent prawny w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w W., a w okresie od dnia 1 września 2008 r. do dnia 31 grudnia 2010 jako asystent sędziego w Sądzie Rejonowym w P.. Od dnia 1 stycznia 2011 r. jest asystentem sędziego w Sądzie Okręgowym w W.

Kandydatka ta uzyskała wyróżniającą ocenę kwalifikacyjną. Z opinii wynika, że sporządzone przez kandydatkę projekty orzeczeń i uzasadnień były poprawnie zredagowane, zawierały właściwe rozstrzygnięcie i uzasadnienie. Sędzia wizytator do spraw cywilnych Sądu Okręgowego w Warszawie wskazała też, że J. S. jest bardzo dobrym kandydatem na sędziego.

Zespół wziął ponadto pod uwagę bardzo dobre opinie służbowe dotyczące pracy omawianej kandydatki oraz doświadczenie i odpowiednio długi staż pracy.

Uwzględnił także bardzo dobrą ocenę uzyskaną przez kandydatkę na posiedzeniu Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie (oddano 5 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 0 głosów „wstrzymujących”, 20 pkt poparcia). Ponadto kandydatka zdobyła bardzo wysokie poparcie środowiska sędziowskiego podczas głosowania na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie. Uzyskała bowiem 47 głosów „za”, 8 głosów „przeciw” i 10 głosów „wstrzymujących” (drugi w kolejności wynik).

Drugą rekomendowaną przez zespół kandydatką była J. A.. Ta kandydatka urodziła się w 1975 r. W 1999 r. ukończyła studia prawnicze na Uniwersytecie S. z wynikiem bardzo dobrym. W 2002 r. zdała egzamin sędziowski z wynikiem dostatecznym. W okresie od dnia 1 września 2002 r. do dnia 31 sierpnia 2004 r. pracowała jako referent w Urzędzie Skarbowym w P., a w okresie od dnia 1 września 2004 r. do dnia 31 maja 2005 r. jako referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w P.. Od dnia 1 czerwca 2005 r. do chwili obecnej pracuje jako referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym [...] w W..

J. A., w ocenie zespołu, posiada duże doświadczenie zawodowe i długi staż pracy w charakterze referendarza sądowego. Ponadto uzyskała wyróżniającą ocenę kwalifikacyjną. Z opinii dotyczącej tej kandydatki wynika, że wykazuje się ona kwalifikacjami merytorycznymi i posiada niezbędne predyspozycje zawodowe jak i osobiste, które powinny skutkować powołaniem opiniowanej na stanowisko sędziego sądu rejonowego.

Uzyskała również bardzo dobrą opinię Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie (oddano 5 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 0 głosów „wstrzymujących”, 25 pkt poparcia). Ponadto kandydatka zdobyła trzeci wynik podczas głosowania na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie. Uzyskała bowiem 43 głosy „za”, 9 głosów „przeciw” i 11 głosów „wstrzymujących”.

Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatur J. S. i J. A. z wnioskami o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie, dzielając przedstawioną przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa rekomendację oraz uznając argumentację zespołu, że pozostali

kandydaci zgłoszeni na wolne stanowiska sędziowskie spełniali w mniejszym stopniu, brane łącznie, kryteria wyboru, jakimi są doświadczenie zawodowe, uzyskane oceny kwalifikacyjne i poparcie środowiska sędziowskiego. Uwzględniono przy tym warunki powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego określone w art. 61 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz kryteria ustalania kolejności kandydatów wyrażone w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Krajowa Rada Sądownictwa, dzieląc stanowisko zespołu odnośnie do rekomendacji J. S., miała na uwadze przede wszystkim wyróżniającą ocenę kwalifikacyjną pracy tej kandydatki. Z opinii wynika też, że J. S. wykazuje się znajomością prawa cywilnego i karnego, zarówno materialnego, jak i procesowego. Zna i umiejętnie stosuje orzecznictwo Sądu Najwyższego i poglądy doktryny. Zwraca uwagę wysoki poziom merytoryczny sporządzonych przez nią uzasadnień. Argumentacja prawna jest logiczna i konsekwentna, a przy tym prosta i przejrzysta. Kandydatka, w ocenie wizytatora, jest osobą rzetelną, solidną i niezwykle kompetentną.

Z opinii służbowych dotyczących J.S. wynika z kolei, że w ocenie przełożonych posiada bogate doświadczenie, właściwie analizuje stany faktyczne, samodzielnie poszukuje rozwiązań prawnych, jest zaangażowana i sumienna, posiada predyspozycje do wykonywania zawodu sędziego.

Rada miała również na uwadze, że kandydatka uzyskała jednogłośnie poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie (5 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”) oraz bardzo wysoką ocenę, tj. 20 punktów poparcia na 25 możliwych do zdobycia. Ponadto J. S. uzyskała bardzo wysokie poparcie środowiska sędziowskiego. Na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie uzyskała 47 głosów „za”, 8 głosów „przeciw”, 10 głosów „wstrzymujących” - co stanowiło drugi wynik głosowania.

Krajowa Rada Sądownictwa podzieliła również stanowisko zespołu rekomendujące J. A. na stanowisko sędziego sądu rejonowego. Rada kierowała się w szczególności wyróżniającą oceną kwalifikacyjną dotyczącą pracy tej kandydatki. Z opinii wynika, że Pani referendarz wykazuje się dużą wiedzą prawniczą, zarówno

w zakresie znajomości zagadnień teoretycznych, jak i prawidłowego stosowania przepisów prawa materialnego i procesowego. Posiada predyspozycje zawodowe i osobiste, które powinny skutkować powołaniem jej na stanowisko sędziego.

Z opinii służbowych dotyczących kandydatki wynika zaś, że posiada cechy i umiejętności niezbędne do objęcia stanowiska sędziego. Także z opinii dotyczącej pracy kandydatki w Urzędzie Skarbowym w P. wynika, że J. A. wzorowo prowadziła dochodzenia i śledztwa karnoskarbowe, wypełniała obowiązki oskarżyciela publicznego przed sądem, sporządzała wysokiej jakości akty oskarżenia.

J. A. posiada również odpowiednie doświadczenie i długi staż pracy na stanowisku referendarza. Angażuje się w pracę Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Referendarzy Sądowych, w 2012 r. reprezentowała Stowarzyszenie na międzynarodowych konferencjach w Brukseli organizowanych przez E.. Podnosi swoje kwalifikacje, w roku akademickim 2010/2011 i 2011/2012 ukończyła dwusemestralne studia podyplomowe w zakresie ekonomii i prawa gospodarczego na Wydziale Zarządzania i Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu W. z wynikiem bardzo dobrym.

J.A. uzyskała jednogłośnie poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie (5 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”) oraz bardzo wysoką ocenę, tj. 25 punktów poparcia na 25 możliwych do zdobycia. Ponadto uzyskała bardzo wysokie poparcie środowiska sędziowskiego. Na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie uzyskała 43 głosy „za”, 9 głosów „przeciw”, 11 głosów „wstrzymujących” - co stanowiło trzeci wynik głosowania.

Mając powyższe na uwadze, Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że osoby, które nie zostały przedstawione przez Radę Prezydentowi Rzeczypospolitej z wnioskiem o powołanie na dwa stanowiska sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie, nie były, w ramach tego postępowania kwalifikacyjnego, lepszymi kandydatami niż J. S.. i J. A.. O wyborze kandydatek zadecydowała całościowa ocena wnikająca z łącznego zastosowania przyjętych kryteriów ustalania kolejności kandydatów wyrażona w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Powyższe argumenty spowodowały, że w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 10 marca 2015 r. na kandydaturę: J. S. oddano 13 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”, J. A. oddano 16 głosów „za”, 0 głosów „przeciw”, 1 głos „wstrzymujący się”, natomiast na kandydaturę A. K. oddano 0 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, 16 głosów „wstrzymujących się”.

Uczestniczka postępowania A. K. wniosła do Sądu Najwyższego odwołanie od wyżej opisanej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 marca 2015 r.

Uchwale tej zarzuciła:

(-) naruszenie prawa materialnego, to jest art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP oraz art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez ich niewłaściwe zastosowanie i pozbawienie jej prawa dostępu do stanowiska sędziego sądu rejonowego na jednakowych zasadach jak innych kandydatów na sędziów sądów rejonowych i nieprzedstawienie Prezydentowi RP wniosku o powołanie na stanowisko Sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie, a to przez oparcie oceny kandydata wyłącznie na wynikach głosowania Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Warszawie, mimo iż na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w Warszawie kandydaci na sędziego nie prezentują swojej kandydatury, a ich udział jest ograniczony jedynie do uczestnictwa w posiedzeniu kolegium, w którym dokonują swojej autoprezentacji, a na którym to jej kandydatura uzyskała poparcie, różniące się jedynie o 1 punkt od poparcia uzyskanego przez J. S.. Wynika to z faktu, iż zgromadzenie ogólne głosuje na kandydatów z okręgu warszawskiego, których zna osobiście, z uwagi na świadczenie przez nich pracy w okręgu warszawskim, pomijając osoby spoza okręgu, które mogą posiadać wyższe kwalifikacje, a których nie mogą zaprezentować przed zgromadzeniem, co odzwierciedla wynik głosowania, który jak w tym przypadku był kluczowy dla wyboru kandydatów przez Krajową Radę Sądownictwa. W związku z powyższym kandydaci spoza okręgu, którzy są nieznanymi członkom Zgromadzenia, nie mają szans na uzyskanie poparcia wyższego lub równego dla poparcia dla osób z okręgu warszawskiego, które są znane, zarówno kolegium, jak i członkom zgromadzenia, co stanowi o nierównym traktowaniu w dostępie do służby

publicznej i znaczącym ograniczeniu dostępu do zawodu, nieopartym na kryteriach ustawowych.

Ponadto odwołująca się zarzuciła zaskarżonej uchwale naruszenie przepisów postępowania, to jest:

(-) art. 33 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez brak wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie niezbędnej i pełnej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników;

(-) art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez:

- nieopracowanie listy rekomendowanych kandydatów w kolejności wskazanej przez ustawodawcę w oparciu o podwalinę decyzji w postaci oceny kwalifikacji kandydatów, z uwzględnieniem kolejnych przesłanek jak: doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty oraz opinie kolegium właściwego sądu i ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów;

- całkowite pominięcie w procesie analizy kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie oceny uzyskanej z egzaminu sędziowskiego, która to przesłanka jest ustawowym kryterium oceny przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście kandydatów rekomendowanych, jak również oceny ze studiów;

- całkowite pominięcie nadesłanej dokumentacji stanowiącej uaktualnienie danych o kandydacie w aspekcie dokonywania oceny posiadanego doświadczenia zawodowego pretendowanych kandydatów, które dotyczyły istotnych zmian w zakresie posiadanego doświadczenia zawodowego i wiedzy merytorycznej, jak również podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

(-) art. 42 ust. 1 w związku z art. 44 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa przez doręczenie uzasadnienia o treści wewnętrznie sprzecznej i uniemożliwiającej skuteczną kontrolę przez Sąd Najwyższy oraz uniemożliwiającej realizację prawa do odwołania, ponieważ jego treść nie zawiera analizy żadnych kryteriów ustawowych ocen kandydatów, a jedynie ukazuje koncentrację wnioskowania na okolicznościach określonych w sposób ogólnikowy, niejasny, nieprzejrzysty, jak również na okolicznościach nieistotnych i tak w stosunku do:

- J.S.: „bogate doświadczenie” bez wskazania, jakiego rodzaju doświadczenia to dotyczy, czy chodzi o przebieg praktyki zawodowej, a jeśli tak to

jaki był czas jej trwania, czy też ogólnie pojętego doświadczenia życiowego, jeśli tak to z jakiej dziedziny, powołanie się na praktykę zdobytą poza organami wymiaru sprawiedliwości w tym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, jako kryterium pozaustawowym, co było uprzednio piętnowane w innych uchwałach Krajowej Rady Sądownictwa, powołanie się na ogólnie określoną wiedzę prawniczą, którą charakteryzują się wszyscy kandydaci i nie stanowi czynnika *sensu stricto* ustawowego, który wyróżniałby tych kandydatów spośród innych;

- J. A.: powołanie się na praktykę w Urzędzie Skarbowym w P. jako kryterium pozaustawowym i niemającym istotnego znaczenia dla oceny przydatności kandydata do zajmowania stanowiska sędziego, powołanie się na okoliczność pozaustawową w postaci angażowania się w pracę Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Referendarzy Sądowych i reprezentowania stowarzyszenia na międzynarodowych konferencjach w Brukseli, co jest okolicznością nieistotną, jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego, w zakresie oceny kwalifikacji zawodowych; powołanie się na „odpowiednie doświadczenie oraz długi staż pracy na stanowisku referendarza” bez uszczegółowienia, jakiego rodzaju doświadczenia to dotyczy, czy przebiegu praktyki zawodowej, a jeśli tak to jakiego, czy w jakich wydziałach sądów, powołanie się na ogólnie podjęte doświadczenie życiowe bez wskazania jego zakresu oraz dziedziny jakiej dotyczy.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, odwołująca się wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa i przekazanie sprawy KRS do ponownego rozpoznania.

Krajowa Rada Sądownictwa w odpowiedzi na odwołanie wniosła o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie Sąd Najwyższy uważa za stosowne przypomnieć, że zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm., dalej ustawa o KRS), uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z

tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych i sprawach o przedstawienie Prezydentowi RP wniosków o powołanie sędziów w tych sądach. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej (poza art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko – radcowski w występowaniu przed tymże Sądem). Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej determinuje więc sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozważę tylko nieważność postępowania.

Odnosnie do granic zaskarżenia wypada od razu stwierdzić, że odwołanie wniesione w rozpoznawanej sprawie, co jednoznacznie wynika z jego treści, dotyczy całości uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 marca 2015 r. Tymczasem, odwołująca się mogła zaskarżyć tę uchwałę wyłącznie w takim zakresie, w jakim odnosi się ona do niej oraz do kandydatów, których Rada postanowiła przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Tylko w tym zakresie mógł bowiem zostać naruszony interes prawny odwołującej się, ponieważ tylko ta część uchwały dotyczy jej praw i obowiązków. W pozostałej części zaskarżona uchwała dotyczy natomiast kandydatów (ich praw i obowiązków), którzy – analogicznie jak odwołująca się – nie zostali przedstawieni z wnioskiem o powołanie, a zatem po stronie odwołującej się nie występował żaden interes prawny w kwestionowaniu tej części uchwały. Mogli to uczynić, przez wniesienie własnych odwołań do Sądu Najwyższego, tylko ci uczestnicy postępowania, których nazwiska zostały wymienione w punkcie I podpunkcie 2 uchwały. Jeśli zaś tego nie uczynili, to uchwała w części obejmującej rozstrzygnięcia o nieprzedstawieniu ich wniosków o powołanie do pełnienia urzędu

sędziego stała się prawomocna (art. 43 ust. 2 ustawy o KRS). W tej sytuacji należy uznać, iż oceniane odwołanie w zakresie, w jakim nie odnosi się do odwołującej się oraz kandydatów wybranych przez Radę, jest niedopuszczalne, wobec czego musi podlegać odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS. Kierując się tymi argumentami, Sąd Najwyższy orzekł zatem, jak w punkcie drugim sentencji swego wyroku.

Określając z kolei przedmiotowy zakres rozpoznania ocenianego odwołania od uchwał Rady, Sąd Najwyższy jest zdania, że zasadniczo nie ma zastosowania w tym zakresie art. 398³ § 1 k.p.c. regulujący kwestię podstaw kasacyjnych, gdyż w przypadku odwołań od uchwał Rady podstawy te są określone w art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, który stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym, jak i z przepisami postępowania. Szczegółowe zasady postępowania przed Radą w indywidualnych sprawach są przy tym unormowane w przepisach rozdziału 3 obecnie obowiązującej ustawy o KRS i to one mogą stanowić punkt odniesienia dla zarzutów naruszenia przepisów proceduralnych podnoszonych w odwołaniach od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa. Naruszenia te muszą mieć jednak istotny wpływ na wynik sprawy, odzwierciedlony w treści zaskarżonej uchwały.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie za nadal aktualny uznaje równocześnie pogląd judykatury wyrażany na gruncie art. 13 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.), będącego odpowiednikiem art. 44 ust. 1 obecnej ustawy o KRS, zgodnie z którym zakres kognicji Sądu Najwyższego w ramach oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to przede wszystkim, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (a tym bardziej jego kontrkandydatów). Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje zatem procedura podejmowania uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09 i III KRS 11/09, niepublikowane, oraz z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 11, poz. 93).

W konsekwencji takiego ukształtowania kognicji Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie sędziego, kontrola sądowa obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata oraz procedur postępowania związanych z oceną kandydatury i przedstawiania wniosku Prezydentowi. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje także kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ogólnych reguł proceduralnych obowiązujących w postępowaniu przed tym organem, określonych w przepisach rozdziału 3 ustawy o KRS.

Przechodząc do oceny podstaw odwołania wniesionego w niniejszej sprawie od uchwały Rady z dnia 11 marca 2015 r., Sąd Najwyższy stwierdza, że jest ono oparte na zarzutach naruszenia przepisów art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 3 ust. 1 pkt 2, art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2, a także art. 42 ust. 1 w związku z art. 44 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Sąd Najwyższy zauważa więc, że pierwszy z wymienionych przepisów (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) statuuje zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Z tego względu kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie jej zgodności z tym przepisem powinna sprowadzać się do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP jest z kolei przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Dlatego sądowa kontrola dokonywana przez pryzmat wymienionego przepisu nie stwarza podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady

Sądownictwa, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i kompetencji Rady wynikających z art. 179 Konstytucji. Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie winna zatem obejmować kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydatów i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem. Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może natomiast oznaczać, że sąd uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (por. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK – A 2008 nr 4, poz. 63).

Powołany również w podstawach zaskarżenia art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS jest wyłącznie przepisem o charakterze kompetencyjnym, a zatem jego ewentualne naruszenie mogłoby nastąpić tylko wtedy, gdyby Rada podjęła się działań nieprzewidzianych w tym przepisie (oraz w pozostałych jednostkach redakcyjnych art. 3 ust. 1). Jeśli zaś Rada podjęła uchwałę o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosków o powołanie sędziów, to dokonała tej czynności z całą pewnością w ramach swoich ustawowych (oraz konstytucyjnych – art. 179 Konstytucji RP) kompetencji, a zatem nie mogła naruszyć art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS. Z kolei art. 33 ust. 1 ustawy o KRS zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Regulacja zawarta w tym przepisie koresponduje więc obowiązkami Rady wynikającymi z art. 2 Konstytucji RP. Dlatego naruszenie tego przepisu może polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z owej dokumentacji lub wyjaśnień, albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. Natomiast w myśl art. 35 ust. 1 ustawy o KRS, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów. Wykładnia gramatyczna tego przepisu nie budzi wątpliwości. Zgodnie z zawartą w nim regulacją, wyłoniony na

podstawie art. 31 ust. 1 ustawy zespół członków Rady, złożony z trzech do pięciu członków Rady, ma za zadanie wstępnie ocenić wszystkie kandydatury oraz opracować listę, na której znajdą się nazwiska tych kandydatów, których zespół postanowił rekomendować Radzie jako osoby w najlepszy sposób spełniające (zdaniem zespołu) kryteria powołania na obsadzane w danej procedurze stanowisko sędziowskie (listę rekomendowanych kandydatów). Stosownie zaś do art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: 1) doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; 2) opinie kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Przepis ten jest wprawdzie adresowany wprost tylko do zespołu i nakazuje uwzględnienie wymienionych w nim kryteriów jedynie przy ustalaniu kolejności na liście kandydatów rekomendowanych przez zespół do obsadzenia wolnych stanowisk sędziowskich, jednakże z reguł wykładni systemowej i funkcjonalnej wynika, zdaniem Sądu Najwyższego, że ma on szersze zastosowanie, zarówno w zakresie przedmiotowym, jak i podmiotowym. Przed ustaleniem kolejności rekomendowanych kandydatów zespół musi bowiem w pierwszym rzędzie wydzielić ich grupę spośród wszystkich, którzy zgłosili się do obsadzenia wakujących stanowisk sędziowskich, a trudno wyobrazić sobie, aby można w tym zakresie stosować inne kryteria, gdyż obie te czynności służą jednemu celowi – wyborowi najlepszych kandydatów na sędziów. Ten sam cel ma również następna faza postępowania, już przed Radą w pełnym składzie, co przemawia za stosowaniem także w tej fazie tych samych kryteriów oceny kandydatów. Wymaga przy tym podkreślenia, że określony w art. 35 ust. 2 katalog kryteriów nie ma wyczerpującego charakteru i – poza wyeksponowaniem, przez użycie sformułowania „przede wszystkim”, oceny kwalifikacji kandydatów – w żadnym razie nie hierarchizuje innych przymiotów (cech, właściwości), którymi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Co do samych kwalifikacji kandydatów należy z kolei zauważyć, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Z pewnością jednak nie można utożsamiać go tylko z wymaganiami stawianymi kandydatom w przepisach ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, gdyż te

wyznaczają jedynie minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi w nim więc, jak się zdaje, o uwzględnienie w ocenie kandydatów – poza owym ustawowym minimum – dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do pełnienia urzędu sędziowskiego, jak np. wyniki ukończenia studiów i egzaminu kończącego właściwą aplikację, uzyskane stopnie i tytuły naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków, itp. Aktualny pozostaje zatem pogląd judykatury, ukształtowany na podstawie przepisów dawnej ustawy o KRS z dnia 27 lipca 2001 r., w myśl którego o wyborze kandydata decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 1, poz. 93; z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271 i z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015).

Co do art. 42 ust. 1 ustawy o KRS należy z kolei zauważyć, że stanowi on, iż uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Przepis ten nie określa jednak wymaganej treści uzasadnienia. Dlatego też należy kierować się w tym zakresie zdrowym rozsądkiem, mając w szczególności na uwadze funkcje i cele przedmiotowe uzasadnienia. Oczywiście jest zaś to, że uzasadnienie uchwały Rady nie może być powtórzeniem treści całego zgromadzonego materiału sprawy. Z punktu widzenia prawnej ochrony interesów poszczególnych kandydatów trzeba przyjąć, że Rada nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z nich, wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydata lub kandydatów wybranych przez Radę. Każdy z pozostałych kandydatów zna własną sytuację (oceny egzaminacyjne, wyniki głosowania w sądzie, opinie etc.), może zatem porównać ją z osiągnięciami kandydatów wybranych przez Radę. Może też samodzielnie ocenić, czy niewybranie go przez Radę było uzasadnione. Dla ochrony interesów tych kandydatów nie jest konieczne posiadanie szczegółowych informacji dotyczących kandydatów niewybranych przez Radę. Nadto, nie ma podstaw do uznania słuszności tezy, że skoro Rada nie zamieściła w uzasadnieniu szczegółowej charakterystyki takich kandydatów, to tym samym nie dokonała wnikliwej analizy ich

kandydatur, biorąc przy tym pod uwagę także stanowisko zespołu. Nie przemawiają za tym bowiem ani reguły wnioskowania logicznego, ani żadne domniemanie faktyczne (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 czerwca 2012 r., III KRS 15/12, LEX nr 1274982, z dnia 4 lipca 2012 r., III KRS 16/12, OSNP 2013 nr 19-20, poz. 241 oraz z dnia 12 czerwca 2013 r., III KRS 201/13, LEX nr 1402636).

W ocenie Sądu Najwyższego, Rada podejmując zaskarżoną uchwałę, nie naruszyła żadnego z przepisów powołanych w podstawach ocenianego odwołania. Rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w Warszawie, Rada dysponowała obszerną dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie oraz listą rekomendacyjną zespołu członków Rady, sporządzoną po zapoznaniu się z tą dokumentacją, która – wbrew odmiennemu zapatrywaniu odwołującej się – w pełni odpowiadała przesłankom określonym w art. 35 ust. 1 ustawy o KRS, gdyż zawierała nazwiska tych kandydatów, którzy, zdaniem zespołu, najlepiej spełniali kryteria powołania na wakujące stanowiska sędziowskie (listą rekomendowanych kandydatów). Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały jednoznacznie wynika z kolei, iż Rada, rozpatrując kandydatury na owe dwa wakujące stanowiska sędziowskie, wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności dotyczące poszczególnych uczestników postępowania, rzutujące na ocenę ich predyspozycji do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, zwłaszcza te, o których mowa art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, a więc kwalifikacje i doświadczenie zawodowe kandydatów, opinie wizytatorów i przełożonych, rekomendacje oraz wyniki głosowań organów samorządu sędziowskiego, a także bardzo szczegółowo je opisała. Wbrew zarzutom odwołania, kryteria, którymi kierowała się Rada, podejmując decyzję o przedstawieniu Prezydentowi RP konkretnych osób z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli, zostały zaś wyraźnie określone w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały i wynikały ze szczegółowego umotywowania przyczyn dokonanego wyboru.

Rada podniosła bowiem, że za kryteria decydujące o wyborze kandydatek, co do których została podjęta uchwała o przedstawieniu z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli, uznała przede wszystkim wyróżniające oceny kwalifikacyjne dotyczące obu

tych kandydatek, a nadto – w przypadku J. S. bogate doświadczenie i odpowiednio długi staż pracy, w tym ponad sześćoletni staż na stanowisku asystenta sędziego (od dnia 1 września 2008 r.). Z kolei w odniesieniu do J. A. Rada podkreśliła, że pracując jako referent w Urzędzie Skarbowym w P. wzorowo prowadziła dochodzenia i śledztwa karnoskarbowe, wypełniała obowiązki oskarżyciela publicznego przed sądem i sporządzała wysokiej jakości akty oskarżenia, a nadto ma długi staż pracy na stanowisku referendarza sądowego (od dnia 1 września 2004 r.). Konsekwentnie podnosi też swoje kwalifikacje. W ocenie Rady, obie kandydatki posiadają także bogatą wiedzę merytoryczną oraz niezbędne cechy osobowościowe, które pozwalają uznać, że będą rzetelnie wykonywać powierzone obowiązki sędziego sądu rejonowego.

Zdaniem Rady, istotnym, ale – wbrew odmiennemu pogładowi wyrażonemu w odwołaniu – nie wyłącznym przecież, argumentem przemawiającym za wyborem obu wymienionych kandydatek było również udzielone im bardzo wysokie poparcie środowiska sędziowskiego, zarówno w głosowaniu w Kolegium Sądu Okręgowego w Warszawie, jak i na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie. Należy zaś w tym miejscu zauważyć, że poparcie, jakie poszczególni kandydaci uzyskali w „środowisku sędziowskim, jest bez wątpienia ustawową przesłanką oceny kandydata na urząd sędziego, przewidziano ją bowiem w przepisach regulujących tryb postępowania nominacyjnego przed Radą (art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS). Wyniki głosowania w kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu („poparcie środowiska sędziowskiego”) nie wiążą wprawdzie KRS przy dokonywaniu oceny kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, jednakże są istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS, gdyż stanowią jedno z ustawowych kryteriów rzutujących na ocenę predyspozycji kandydatów do pełnienia urzędu na obsadzonym stanowisku sędziego. Dlatego też KRS powinna nawet odpowiednio umotywowwać swój wybór wówczas, gdy dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze poparcie środowiska zawodowego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271; z dnia 15 stycznia 2013 r., III KRS 33/12, LEX nr 1294479 oraz z dnia 15 maja 2013 r., III KRS 197/13, Legalis nr 750374).

Zarzuty odwołującej się, iż ocena Rady dotycząca wybranych kandydatek jest nieprzejrzysta, ogólnikowa i dotyczy okoliczności nieistotnych, są z kolei, zdaniem Sądu Najwyższego, oparte wyłącznie na subiektywnym odczuciu. W przypadku J. S. nie można bowiem w żadnym razie stwierdzić, że nie wiadomo o jakiego rodzaju „bogate doświadczenie” chodzi, ponieważ jej droga zawodowa została wyczerpująco przedstawiona w uzasadnieniu uchwały. Praktyka zdobyta w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych nie była zaś w ogóle określana przez Radę (ani też przez zespół) jako kryterium mające wpływ na wybór tej kandydatki, lecz jedynie wspomniana jako kolejny etap jej drogi zawodowej. Natomiast w odniesieniu J. A. należy zauważyć, że niesłusznie odwołująca się wskazuje jako „kryteria pozaustawowe” praktykę zawodową tej kandydatki w Urzędzie Skarbowym, gdzie wykonywała ona wszak specjalistyczne czynności w zakresie stosowania prawa karnego skarbowego i procedury obowiązującej w tych sprawach, jak również angażowanie się w pracę Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Referendarzy Sądowych, skoro obie te okoliczności świadczą o szerokich zainteresowaniach kandydatki, bez wątpienia mających znaczenie przy ocenie jej doświadczenia zawodowego (art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS) przydatnego na stanowisku sędziowskim.

Nie ma również racji odwołująca się, podnosząc, że ocena z egzaminu sędziowskiego „jest ustawowym kryterium oceny przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście kandydatów rekomendowanych”. Co już wyżej zostało bowiem podniesione, wynik ukończenia egzaminu kończącego właściwą aplikację stanowi tylko jeden z dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do pełnienia urzędu sędziowskiego i mających wpływ na ocenę kwalifikacji kandydata, natomiast z całą pewnością nie jest samodzielnym (a w szczególności określonym w ustawie) kryterium decydującym o takiej ocenie. Podobne znaczenie mają np. wyniki ukończenia studiów, uzyskane stopnie i tytuły naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza i jej wykorzystywanie w praktyce, a także sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków.

Podsumowując ten wątek rozważań, Sąd Najwyższy stoi zatem na stanowisku, że zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatur, wbrew odmiennemu stanowisku odwołującej się, nie narusza art. 35 ust. 2 ustawy o KRS. Jest też wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Krajową Radę Sądownictwa wszystkich aspektów sprawy i nie można przypisać jej cech dowolności, która stanowiłaby naruszenie art. 33 ust. 1 ustawy o KRS. Z tych samych przyczyn nie może być również uzasadniony zarzut naruszenia art. 32 ust. 1 (w kontekście wynikającej z niego zasady równości wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne) oraz art. 60 Konstytucji RP, zwłaszcza że – co już wcześniej zostało podkreślone – przedmiotem ochrony wynikającej z obu tych przepisów jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Dokonywana przez Sąd Najwyższy kontrola sądowa nie stwarza natomiast podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa w tych kwestiach. W ocenie Sądu Najwyższego, zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wyjaśnienia Rady nie zawierają również niczego, co można by uznać za dyskryminację odwołującej się, świadczącą o naruszeniu art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Zaskarżona uchwała, zdaniem Sądu Najwyższego, nie została także podjęta z naruszeniem art. 42 ust. 1 ustawy o KRS. Należy przy tym podkreślić, iż z uwagi na cel, jaki ma spełniać uzasadnienie uchwały, Rada nie miała możliwości szczegółowego omawiania wszystkich dokumentów znajdujących się w materiałach przedstawionych przez kandydatów, co nie oznacza wcale, że dokumenty takie zostały pominięte przy podejmowaniu uchwały. Wypada też zauważyć, że uchwała Rady jest aktem podejmowanym przez organ kolegialny. Wyniki takiego głosowania trudno więc przedstawić w formie uzasadnienia, choćby z tej przyczyny, że nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie rzeczywistych intencji głosujących. W takim przypadku kontrola sądowa musi więc ograniczyć się do oceny, czy zachowane były podstawowe reguły proceduralne. Jest to sytuacja podobna do spotykanej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi w sprawach zainicjowanych

wniesieniem odwołania od decyzji Centralnej Komisji do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w przedmiocie nadania stopnia naukowego i tytułu naukowego, w których sąd administracyjny nie jest kompetentny do merytorycznej kontroli recenzji stanowiących podstawę decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1996 r., III ARN 86/95, OSNAPiUS 1996 nr 21 poz. 315; wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 października 1999 r., I SA 813/99, LEX nr 46279; z dnia 22 listopada 2007 r., I SA/Wa 1292/07, LEX nr 433773 i z dnia 30 maja 2008 r., I OSK 212/08, LEX nr 505357 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 maja 2010 r., I SA/Wa 106/10, LEX/el. 2010, z glosą M. Karpiuka oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 r., III KRS 21/12, LexPolonica nr 6202466).

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na treści art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji swojego wyroku.